

Opwaardeerverzoek & Technische vragen m.b.t. Memo Kamerbrief over definitief aanwijzen van Nutriënten Verontreinigde Gebieden

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
GroenLinks	1	<i>Maatregelen op bedrijven in NV-gebieden.</i> Hoe verhouden deze maatregelen zich met de plannen in het UPLG? Hoe wordt toegezien op naleven van deze maatregelen? Wat zijn de mogelijkheden van de provincie om op te treden bij het niet naleven van deze maatregelen? Welke gevolgen kunnen het niet naleven van deze afspraken hebben?	<ul style="list-style-type: none"> Met de implementatie van de voorwaarden van de derogatiebeschikking wordt de opgave van de landbouw voor waterkwaliteit in het NPLG verkleind. Dit geldt dus ook voor de opgaven zoals die in het UPLG zijn opgenomen. Naast de waterkwaliteit zullen de maatregelen een vermindering van de uitstoot van ammoniak tot gevolg hebben. Hoe groot deze gevolgen zullen zijn, is moeilijk precies te voorspellen. Agrarische ondernemers moeten zelf een boekhouding bijhouden waarin onder meer staat hoeveel mest er wordt toegediend op het land. De handhaving is een verantwoordelijkheid van het Rijk en wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en de Nederlandse Voedsel- en Waterautoriteit (NVWA). De provincie heeft hier geen taak in.
Volt	2	Provincie Utrecht wil de GGA inzetten voor ondersteuning van agrariërs. Ook de UMDL wordt genoemd als (additionele) mogelijkheid. Tegelijk is te verwachten dat het Rijk de betreffende ondernemers zal ondersteunen. Kan de aanpak worden omschreven, hoe PU gaat voorkomen dat we verschillende maatregelen in de praktijk van verschillende kanten (dubbel) belonen? Hoe waarborgen we eenduidige en doelmatige inzet van gemeenschapsgeld, en hoe wordt daarvoor afstemming en coördinatie gevoerd met de verschillende betrokken overheidsinstanties?	<p>Ook wij zien dit als een terecht punt van aandacht. Het is belangrijk dat maatregelen vanuit het Rijk en de provincies goed op elkaar worden afgestemd. Dit geldt voor alle activiteiten in kader van het UPLG, waaronder het maatregelpakket van de landbouw betreffende de KPI-systematiek.</p> <p>Er is hiervoor geen eenduidige aanpak te geven maar er is wel intensief overleg met RTLG (uitvoeringsorganisatie van LNV). Het beleid op Rijksniveau is volop in ontwikkeling en wij hebben als provincie maar beperkt zicht op welke regelingen het Rijk uiteindelijk gaat inzetten, in welke mate en wanneer. Intussen wil de provincie Utrecht zo goed als het gaat verder met de Gebiedsgerichte Aanpak. De doelen uit het UPLG verdwijnen immers niet.</p> <p>De instrumenten die in het memorandum worden genoemd zijn grotendeels nog in ontwikkeling en hiervoor geldt dat de verdere uitwerking en toepassing moet worden afgestemd met andere maatregelen, zoals die van het Rijk.</p>
	3	In hoeverre worden agrarische ondernemers geacht anticiperende bedrijfsvoering te voeren, en zal additionele steun worden geboden aan ondernemers die zelf al voorbereidingen hebben getroffen om aan de nieuwe regels te gaan voldoen?	<p>Het is uiteindelijk vooral aan een agrarische ondernemer zelf om de bedrijfsvoering in te richten op ontwikkelingen die te verwachten zijn.</p> <p>Hierbij is het aan de overheid om zoveel mogelijk voorspelbaar te zijn in het aankondigen en implementeren van nieuw beleid.</p> <p>Er is voor zover wij weten geen additionele steun voorzien voor ondernemers die al werken volgens de nieuwe regels, oftewel zonder derogatie. De steun zoals het Rijk die aankondigt is juist gericht op ondersteuning bij het aanpassen van de bedrijfsvoering. Waarbij zoals gesteld in de memo de aanvullende kosten hiermee naar alle waarschijnlijkheid niet worden gedekt.</p>

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
D66	4	Pagina 2 van memorandum: 'voor de aanwijzing per 2024 was de betrokkenheid van de provincies beperkt' Waarom was dat zo?	De methodiek voor de bepaling van de verontreinigde gebieden is uitgewerkt door LNV samen met de waterschappen, om te bepalen hoe het watersysteem functioneert. De waterschappen is gevraagd om zogenaamde toestroomgebieden te definiëren. Dit was een technische exercitie waar waterschappen de deskundigheid voor hebben geleverd. Het IPO was deelnemer van deze ambtelijke werkgroep. Voor grondwater was geen aanleiding om nieuwe gebieden aan te wijzen. Verdere deelname vanuit de provincies was dus niet noodzakelijk.
	5	<u>Opwaardeerverzoek</u> : Op pagina 2 van het memorandum, onder 'proces tot kamerbrief' staat: De minister heeft daarmee gekozen voor een gelijk uitgangspunt.... maar doet mogelijk niet recht aan de actuele situatie.' Die zin is voor velerlei uitleg vatbaar. We zijn benieuwd naar de interpretatie van de gedeputeerde.	
SGP	6	Accepteert de gedeputeerde dit aanwijzingsbesluit als voldongen feit?	Dit is onvermijdelijk. In de Uitvoeringsregeling meststoffenwet zijn de vereisten voor de Derogatie van de EU-commissie vastgelegd. Deze regeling is op 1 januari 2024 in werking getreden. De bevoegdheid ligt bij het Rijk.
	7	Hoe kunnen we hier nog tegen in verzet? De praktische consequentie is namelijk dat kunstmatige stikstof de natuurlijke gaat verdringen met desastreuze effecten voor bodemleven en waterkwaliteit? Hoe kunnen we onze lobby inzetten om dit tussen de oren te krijgen waar het moet?	Wij beschouwen dit besluit als een gegeven. Wat betreft de 'effecten' beschikken wij niet over informatie dat dit grote negatieve gevolgen gaat hebben voor bodemleven en waterkwaliteit. Het afschaffen van derogatie is juist bedoeld om de waterkwaliteit te verbeteren. Belangrijk voor het bodemleven en de uitspoeling van nutriënten is niet alleen de wijze en niveau van bemesting maar met name ook de teelt die wordt toegepast. Zo kan het scheuren van grasland een negatieve invloed hebben op beide. Door de afschaffing van derogatie zou er meer grasland gescheurd kunnen worden. Vandaar ook de genoemde subsidieregeling 'Subsidie Behoud grasland bij afbouw derogatie'. Naast deze tijdelijke regeling zijn bodemvruchtbaarheid en de uitspoeling van nutriënten ook aandachtspunten bij bijvoorbeeld de toekenning van GLB-subsidies. Onder meer door de eisen rondom (rust)gewassen.
VVD	8	Kan de provincie Utrecht een rol spelen in het begeleiden van de agrariërs die vallen binnen de NV gebieden? Bijvoorbeeld door middel van advies door landbouwcoaches?	De inzet die wij als provincie beschikbaar hebben, kunnen zeker ook worden ingezet voor de agrariërs binnen de NV gebieden. Naast de reeds beschikbare Plattelandscoaches kan hierbij ook gedacht worden aan het opstellen van 'Duurzame bedrijfsplannen' zoals vermeld in de tweede begrotingswijziging (vastgesteld door PS op 13 december 2023). Overigens geeft de provincie aan Plattelandscoaches geen expliciet opdrachten. Plattelandscoaches adviseren aan de hand van vragen van een agrariër, en kan daarmee ook betrekking hebben op vragen over de mestderogatie.

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
BBB	9	<u>Opwaardeerverzoek</u> : we willen dit punt graag opwaarderen omdat met het aanwijzen van nv gebieden een koude sanering dreigt in de agrarische sector en het ons niet gaat helpen voor de waterkwaliteit hierin willen we graag het gesprek aangaan met gedeputeerde.	
	10	Wat gaan GS doen om de klap in het landelijk gebied te verzachten?	<p>Ons Memo beschrijft de mogelijke ondersteuning die wij voor ons zien: "instrumenten die in het concept UPLG genoemd staan zoals de implementatie van de Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw in de combinatie met uitbreiding van mogelijkheden voor ecosysteemdiensten, implementatie van voer- en managementmaatregelen, (technische) innovatie en extensivering". Verschillende instrumenten moeten de komende tijd nog worden uitgewerkt en zijn ook afhankelijk van besluitvorming door het Rijk.</p> <p>Voor andere mogelijke ondersteuning die wij kunnen bieden verwijzen wij hierbij naar het antwoord op vraag 8.</p>
	11	Gedeputeerde sterk heeft ook Europa in haar portefeuille, zet ze dit lijntje ook in voor de lobby van mestverwerking en daarmee het produceren van (dierlijke)precisiebemesting? Zo nee, is dit mogelijk?	<p>Mestverwerking en de inzet van de bewerkte mest(producten) voor precisiebemesting en eventueel als kunstmestvervanger hebben volop de aandacht bij de samenwerking met de andere provincies, het Rijk en de agrarische sector in kader van het convenant innovatie duurzame veehouderij.</p> <p>De gesprekken met de Europese Commissie hierover wordt momenteel gevoerd door het Rijk. Wij zien momenteel geen meerwaarde in een aparte lobby richting de EU-instanties vanuit de provincies.</p>
	12	Gaat de provincie de studie van BBB naar "wilde stikstof" ondersteunen en evt faciliteren? Om zo inzichtelijk te krijgen wat het effect is van wilde watervogels op de waterkwaliteit?	<p>Deltares heeft in 2019 onderzoek gedaan naar de belasting van nutriënten van watervogels (https://publications.deltares.nl/11205268_003_0002.pdf).</p> <p>Dit onderzoek concludeert dat op landelijke schaal de bijdrage beperkt is tot minder dan 1% van de nutriëntenbelasting. Lokaal kan afhankelijk van het aantal en soort vogels de bijdrage groter zijn. Voor watersysteemanalyses en landelijke modellen worden de gegevens uit de EmissieRegistratie gebruikt als input. Daarin wordt dan ook de belasting van nutriënten door watervogels meegenomen. In de landelijke Tussenevaluatie van de KRW worden eind 2024 opnieuw de nutriënten belasting en de gevolgen voor de biologie doorgerekend door kennisinstituten. De provincie Utrecht hoeft daarmee niet apart onderzoek te ondersteunen.</p>
	13	Ondersteunt GS de waterschappen dat ze onder protest de gegevens hebben aangeleverd bij de minister?	Wij hebben als provincie geen standpunt over een kwestie die speelt tussen het Rijk en de Unie van Waterschappen.